

ဝေဠာအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

သုတေသနပြု (၄၄)

ခန္ဓသုတ်အနှစ်ချုပ်

(အန္တရာယ် ကာကွယ်ခြင်း)

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၃ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊

တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊

ဝါးရုံဆိပ်ရပ်ကွက်လုံး ဆိုင်ရာ (၇၄) ကြိမ်မြောက် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ

ဗုဒ္ဓပူဇော်ဇနိယပွဲတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဆင်ယင်ကျင်းပ

ပြုလုပ်အပ်သည့် ဓမ္မပူဇာ ဓမ္မသဘင်ပွဲဝယ် ဟောကြားအပ်သော

“လောကဓံမုန်တိုင်းများနှင့် ကြံ့ခိုင်သည့် စိတ်ထား” တရားဒေသနာတော်

* * *

ခန္ဓသုတ် အနှစ်ချုပ် (အန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်း)

အန္တရာယ်ဆိုတာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ဝင်ရောက် နောက်ယှက်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ပေးတတ်တဲ့ အကြောင်းတရားမျိုးကို ခေါ်တယ်။ လူ့လောက လူ့ဘဝ ရောက်လာတဲ့အခါမှာ အန္တရာယ်ဆိုတာ ရှိတယ်ပေါ့။ ပါဠိစကား “အန္တရာယ = ကြားဖြတ်ဝင်လာတဲ့ မမျှော်လင့်တဲ့ မလိုလားအပ်တဲ့ အဖျက်အဆီးလို့ ဒီလို အဓိပ္ပါယ် ရတယ်။ ဒီ ကြားဖြတ်ဝင်လာတဲ့ အဖျက်အဆီး ကြုံနေလို့ရှိရင် အန္တရာယ် ကြုံတယ်လို့ လောကလူတွေက ပြောကြတယ်။ အဲဒီ အန္တရာယ်ကို ဘယ်လို ကာကွယ်မလဲဆိုတဲ့ ကာကွယ်တဲ့ နည်းစနစ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားထားတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့ဟာ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကစပြီး ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် ဆိုတာ လေ့လာကျက်မှတ်ကြရတယ်။ အန္တရာယ် ကာကွယ်ဖို့အတွက် အဓိက ရည်ရွယ်ပြီး ဟောထားတဲ့ သုတ္တန်တွေ စုပေါင်းပြီး ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်ကို မြန်မာနိုင်ငံမှာ သင်ရိုးပြုကြတယ်။ ပရိတ်ဆိုတဲ့ စကားက “ပရိတ္တ” ဆိုတဲ့ ပါဠိကလာတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ “ကာကွယ်ခြင်း” လို့ ဒီလို အဓိပ္ပါယ် ရတယ်။ ဘာကို ကာကွယ်တာတုန်းဆိုတော့ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တယ်။ လောကလူတွေဟာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ အခါမှာ ကြားဖြတ်ပြီးတော့ နှောင့်ယှက်ဝင်ရောက်လာတဲ့ အန္တရာယ်တွေကို မကာကွယ်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဘဝ အောင်မြင်မှုဆိုတာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အန္တရာယ်ကင်းအောင် ကြိုးစားကြရတယ်။

အန္တရာယ်ဆိုတာ မြင်ရတဲ့အန္တရာယ် ရှိသလို မမြင်ရတဲ့ အန္တရာယ်လည်း ရှိတယ်။ မြင်ရတဲ့ အန္တရာယ်ကျတော့ ကြည့်ပြီး ရှောင်လို့ရတယ်။ မမြင်ရတဲ့

အန္တရာယ်တော့ မိမိမြင်နိုင်သည့် အတွက် ကြုံလာတဲ့ အခါမှ ရုတ်တရက် ဆုံတွေ့ရတာ ဖြစ်သောကြောင့် မရှောင်လွှဲနိုင်ကြဘူးတဲ့။ အန္တရာယ်နဲ့ ကြုံကြရတယ်။ အဲဒါတွေကို ကာကွယ်ဖို့ နည်းစနစ်တွေ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတယ်။

ဒီကန မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ ပရိတ်တရားတွေထဲမှာ အားလုံး ကြားဖူးပြီးသား ဖြစ်တဲ့ “ခန္ဓပရိတ္တ”၊ “ခန္ဓသုတ်” ဆိုတာ ရှိတယ်။ လယ်ယာကိုင်းကျွန်း လုပ်ငန်းတွေနဲ့ အသက်မွေးနေကြတဲ့ တောင်သူလယ်သမား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တွေဟာ မြွေဆိုးတွေရဲ့ အန္တရာယ်ကို မကြာခဏ ကြုံတွေ့ကြရလို့ မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြားမှာ နှစ်စဉ်နဲ့အမျှ မြွေကိုက်ခံကြရတယ်။ အသက်ဆုံးသွားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ နည်းတာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ လို မြွေအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံပြီး အသက်ဆုံးကြရတာ မျိုးတွေ မဖြစ်အောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားဓမ္မထဲမှာ ကာကွယ်တဲ့ နည်းစနစ်တွေ ရှိတယ်။

ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်ထဲမှာ ပါတဲ့ “ခန္ဓသုတ်” ဆိုတာ ဒီကနေ့ မှတ်သားနာယူပြီး မြွေဆိုးတွေရဲ့ အန္တရာယ်၊ အခြား အဆိပ်အတောက်ရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အန္တရာယ်၊ ဒါတင်မကဘူး လောကမှာ ကြုံတွေ့ရတဲ့ အန္တရာယ်မျိုးစုံက ဟောဒီ ပရိတ်တရားတွေကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ပြီး ထိုပရိတ်တရားတော်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် အန္တရာယ် ကင်းရှင်းနိုင်တယ်တဲ့။ အဲဒါကြောင့်မို့ ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ ဒီပရိတ်တရားတော်လာ ကျင့်စဉ်များကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းဖြင့် အဆိပ်အတောက်ရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အန္တရာယ်ဟာ ကာကွယ်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။ အန္တရာယ်ကင်းပြီးတော့ မိမိတို့လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး ဒီလိုဖြစ်နိုင်တယ်ပေါ့။

“ခန္ဓသုတ်” လို့ ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်မှာ ပါရှိသော်လည်း အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာတော့ “အဟိရာဇေ ကုလသုတ်” လို့ ခေါ်တယ်။ “အဟိရာဇေကုလ” ဆိုတာ “အဟိ” ဆိုတာ မြွေ၊ “ရာဇေကုလ” မှာ မင်းမျိုး၊ မြွေမင်းမျိုးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတ်လို့ ဒီလိုဟောတယ်။ ၅၅၀ ဇာတ်ထဲမှာ ဒီသုတ္တန်ကို ခန္ဓဇာတ် ဆိုပြီး

မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာ ရှိတယ်။ ကျင့်စဉ်ကတော့ အတူတူပါပဲ။
အဆိပ်အတောက်ရှိတဲ့ မြွေတွေ ကိုက်လို့ရှိရင် သို့မဟုတ် မြွေတွေ
အကိုက်မခံရအောင် မြွေကိုက်သော်လည်းပဲ အဆိပ်မတက်ရလေအောင် ဟောဒီ
ခန္ဓသုတ် ကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် မြွေအန္တရာယ်တွေ
ကာကွယ်နိုင်မယ်၊ အခြား အန္တရာယ်တွေကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်တယ်။
အလွန်အစွမ်းထက်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဟောထားတာ ရှိတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ဒီသုတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း...

သဗ္ဗာသီဝိသ ဇာတိနံ၊

ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။

ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဃောရံ၊

သေသဇ္ဇာပိ ပရိဿယံ။

အာသီဝိသ၊ “အာသီ” ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က “အာသု” ဆိုတဲ့ စကားလုံးက
လာတာ။ “အာသု” ဆိုတာ လျှင်လျှင်မြန်မြန် တက်လာတတ်တဲ့။ “ဝိသ” အဆိပ်တဲ့။
အဆိပ်တက်တာ အလွန်မြန်လို့ “အာသီဝိသ” ။ မြွေများ လူကို ကိုက်လိုက်ပြီ
ဆိုလို့ရှိရင် အဆိပ်က လူတွေရဲ့ သွေးကြောထဲ ရောက်ပြီးတော့ အဆိပ်တက်တာ
အလွန်မြန်တယ်။ အဲဒီ အဆိပ်လျှင်မြန်တဲ့ မြွေဆိုးတွေကို “အာသီဝိသ” လို့
ခေါ်တယ်။

*